

Sygn. akt V GC 609/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 września 2015 roku

Sąd Rejonowy w Elblągu V Wydział Gospodarczy w składzie następującym:

Przewodniczący- SSR Małgorzata Uszacka

Protokolant- sekr. sąd. A. W.

po rozpoznaniu w dniu 16 września 2015 roku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w E.

przeciwko K. S.

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w E. na rzecz pozwanej K. S. kwotę 1.217,00 zł (tysiąc dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

V GC 609/15

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 14 lipca 2015r. skierowanym przeciwko K. S. strona powodowa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w E. domagała się zasądzenia na jej rzecz kwoty 6 805,97zł wraz z ustawowymi odsetkami od poszczególnych kwot oraz zwrotu kosztów procesu. Uzasadniając swoje stanowisko powódka wskazała, iż współpracowała z pozwaną wykonując dla niej dwa zlecenia międzynarodowego transportu ładunku, szczegółowo opisane, za które pozwana nie zapłaciła (pozew k. 3-4v.).

W odpowiedzi na pozew (k. 48 i n.), strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości. Ustosunkowując się do żądania pozwu pozwana wskazała, że roszczenie powódki jest niewymagalne ze względu na umowne wydłużenie terminu płatności. Ponadto pozwana podniosła zarzut potrącenia co do kwoty 200 EURO tytułem kary umownej na podstawie not księgowych nr (...).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strony prowadzą działalność gospodarczą, której przedmiotem jest między innymi transport drogowy towarów, w tym transport międzynarodowy.

(bezsporne)

Na podstawie zlecenia nr (...) pozwana zleciła powódce przewiezienie towaru. W zleceniu określono wysokość stawki za usługę transportową na kwotę 660 EURO oraz w sposób szczegółowy obowiązki przewoźnika. W warunkach wykonania zlecenia zastrzeżono w określonych wypadkach kary umowne i ich wysokość określono w walucie EURO.

Powódka wykonała usługę zgodnie ze zleceniem. Za wykonany przewóz powódka wystawiła w dniu 27 stycznia 2015r. fakturę VAT nr (...) na kwotę 660 EURO netto.

(bezsporne, nadto dowód: zlecenie k. 12-13, list przewozowy CMR k. 19-23, faktura VAT k. 27)

Na podstawie zlecenia nr (...) pozwana zleciła powódce przewiezienie towaru. W zleceniu określono wysokość stawki za usługę transportową na kwotę 660 EURO netto oraz w sposób szczegółowy obowiązki przewoźnika. W warunkach wykonania zlecenia zastrzeżono w określonych wypadkach kary umowne i ich wysokość określono w walucie EURO. Powódka wykonała usługę zgodnie ze zleceniem. Za wykonany przewóz powódka wystawiła w dniu 27 stycznia 2015r. fakturę VAT nr (...) na kwotę 660 EURO netto.

(bezsporne, nadto dowód: zlecenie k. 14-15, list przewozowy CMR k. 19-23, faktura VAT k. 28)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny w istotnym dla rozstrzygnięcia zakresie był bezsporny między stronami, nadto potwierdzony dokumentami prywatnymi przedłożonymi przez strony, których wiarygodności żadna z nich nie kwestionowała i nie budziła wątpliwości także sądu.

W sprawie bezsporne było, że strony sporu łączyła umowa przewozu międzynarodowego w rozumieniu art. 1 Konwencji CMR, na podstawie której powód zobowiązał się przewieźć towary na zlecenie pozwanej i miejsce przyjęcia przesyłki do przewozu oraz miejsca przewidziane dla jej dostawy, znajdowały się w dwóch różnych krajach.

Istota sporu w przedmiotowej sprawie sprowadzała się jednakże do prawidłowej wykładni zasady walutowości. Na gruncie art. 358 k.c. i regulowanej nim zasady walutowości rozróżnić należy sytuacje, gdy dłużnik spełnia swoje świadczenie w terminie, spełnia je pozostając w opóźnieniu zwykłym oraz spełnia je pozostając w zwłoce.

Zgodnie z przepisem art. 358 § 1 kc, który stanowi, że jeżeli przedmiotem zobowiązania jest suma pieniężna wyrażona w walucie obcej, dłużnik może spełnić świadczenie w walucie polskiej, chyba, że ustawa, orzeczenie sądowe będące źródłem zobowiązania lub czynność prawna zastrzega spełnienie świadczenia w walucie obcej.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z 16 maja 2012 r., III CSK 273/11, konieczna jest łączna analiza paragrafu pierwszego i drugiego art. 358 kc. Pierwszy z nich dotyczy określenia zasad spełnienia świadczenia w wykonaniu zobowiązania, którego przedmiotem jest suma pieniężna wyrażona w walucie obcej. Natomiast paragraf drugi reguluje zasady określania wartości waluty obcej i nie ma wątpliwości, że zdanie pierwsze dotyczy przypadków określonych w paragrafie pierwszym. Prawo wyboru waluty, zgodnie z treścią art. 358 § 1 kc, przysługuje wyłącznie dłużnikowi zarówno w sytuacji, gdy dłużnik spełnia świadczenie w terminie, jak i w sytuacji gdy pozostaje w zwykłym opóźnieniu lub zwłoce. W wypadku zwłoki dłużnika wierzycielowi służy natomiast prawo wyboru kursu, po jakim będzie przeliczona wartość waluty obcej w wypadku wyboru przez dłużnika waluty krajowej albo w wypadku, gdy umowa stron przyzna mu uprawnienie do wyboru waluty (LEX nr 1224683). Wierzyciel natomiast nie może domagać się wykonania zobowiązania w walucie polskiej, chyba, że strony odmiennie postanowiły w umowie, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca.

Skoro zatem z powołanych przepisów wynika, iż uprawnienie do wyboru waluty w przypadku, gdy zobowiązanie wyrażone jest w walucie obcej, przysługuje wyłącznie dłużnikowi, to strona powodowa, domagając się zasądzenia kwoty w złotych polskich, winna wykazać, że albo strony w umowie postanowiły inaczej albo, że pozwana dokonała wyboru złotych polskich - chociażby w sposób dorozumiany.

Przepis art. 6 kc w zakresie rozkładu ciężaru dowodu stanowi, iż osoba, która z danego faktu (okoliczności faktycznych) wywodzi dla siebie skutki prawne ma obowiązek fakty te udowodnić. Procesowym wyrazem materialno-prawnej reguły dowodowej są przepisy art. 3 kpc (obowiązek przedstawiania twierdzeń zgodnie z prawdą) oraz art. 232 in principio kpc (reguła ciężaru dowodu w znaczeniu subiektywnym właściwym dla konkretnej strony i przedmiotu sprawy, nawiązująca wprost do art. 6 kc). Należy przypomnieć, że w obowiązującym modelu procesu cywilnego

zostały uwypuklone obowiązki procesowe stron (art. 3 kpc, art. 232 kpc) i sądu zmierzające do aktywizowania (dyscyplinowania) stron procesu (art. 5 kpc, art. 207 kpc). Poza wyjątkowymi okolicznościami ustawodawca obarczył strony obowiązkiem wyświetlenia prawdy, uwalniając Sąd od odpowiedzialności za wynik sprawy zgodny z prawdą. To strony mają poszukiwać prawdy, natomiast sąd zwolniony z tego obowiązku ma zadbać jako bezstronny arbiter o to, aby reguły postępowania obowiązujące przy jej dochodzeniu zostały zachowane.

Przekładając przedstawione zasady na niniejszą sprawę, powódka zgodnie z art. 232 kpc zobowiązana była przedstawić dowody na dokonanie przez pozwaną wyboru waluty polskiej bądź umownego zastrzeżenia tegoż uprawnienia dla powódki. Obowiązki temu powódka uchybiła. Na rozprawie pełnomocnik powódki tymczasem wskazał w sposób jednoznaczny, iż pozwana nie dokonała jakiegokolwiek wpłaty na rzecz powódki. W konsekwencji strona powodowa, na której spoczywał ciężar dowodu zgodnie z art. 6 kc, nie zaoferowała żadnych dowodów na poparcie ewentualnego wyboru waluty polskiej przez pozwaną.

W okolicznościach rozpoznawanej sprawy strony umówiły się, że spełnienie świadczenia nastąpi w walucie obcej. W takiej też walucie zastrzeżone zostały kary umowne i w takiej walucie zostały określone należności powódki na fakturach Vat. W tej sytuacji przyjąć należy, w ocenie Sądu, że powódce nie przysługuje prawo żądania od pozwanej zapłaty w walucie polskiej.

Sąd orzekający w pełni podziela dominujące stanowisko judykatury, iż zasądzenie na rzecz powódki kwoty wyrażonej w innej walucie niż określona w żądaniu pozwu stanowiłoby naruszenie przepisu art. 321 § 1 kpc. W konsekwencji powództwo podlegało oddaleniu (pkt I. wyroku).

Rozstrzygnięcie o kosztach znajduje oparcie w art. 108 kpc w zw. z art. 98 § 1 kpc, wyrażającym zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy, zgodnie z którą strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu), art. 98 § 3 kpc, § 6 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Na koszty procesu zasądzone od powódki na rzecz pozwanej składają się następujące kwoty:

- 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa,
- 1 200,00 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika procesowego.